

РЕШЕНИЕ

№ 27454

гр. София, 15.08.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 22 състав, в публично заседание на 25.07.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Десислава Корнезова

при участието на секретаря Ива Лещарова, като разглежда дело номер **4466** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.40, ал.1 от Закона за достъп до обществена информация /ЗДОИ/ във връзка чл.145-178 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.
Образувано е по жалба на сдружение „Български хелзински комитет“, представлявано от А. В. К., срещу решение № 1/08.04.2025г. на заместник на административния ръководител, заместник- председател на Военно-апелативен съд /ВАпС/, с което е отказан достъп до обществена информация по заявление вх. № 1/28.03.2025г.

Жалбоподателят излага съображения, че съгласно чл. 15, ал. 4, т. 1 от ЗСРС, разрешение за използването на СРС се дава по отношение на всички участници, включително и за лица и свидетели по чл. 12, ал. 2 и 3, за престъпления, осъществени от съдии, прокурори и следователи, които не са подсъдни на СГС, от председателя на Военно-апелативния съд или от оправомощен негов заместник. Ответникът на основание чл. 34е, ал. 2-3 ЗСРС, като орган по чл. 15 ЗСРС бил задължен да води регистър по утвърден образец, следователно процесната информация била налична при него в систематизиран вид и можело да бъде предоставен достъп до нея. Тази информация се отнасяла до статистически данни (брой искания, брой случаи, брой магистрати) и по никакъв начин на изисквала разкриване на информация за прилагане на СРС, а тълкуването на нормата на т. 6 от раздел II на приложение № 1 към чл. 25 от ЗЗКИ било произволно. Постановеният отказ противоречал на чл. 10 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ). Според утвърдената практика на ЕСПЧ, правото на достъп до информация трябвало да бъде ограничавано за тесни, внимателно подбрани и систематизирани изключения с цел защитата на доминиращ публичен или частен интерес, включително

неприкосновеност на личността. Ограниченията могли да бъдат прилагани само когато има риск от съществена увреда на защитения интерес и когато тази увреда би била по-значима от цялостния интерес на обществеността да получи достъп до информацията. Жалбоподателят твърди, че ответникът не е доказал, че търсената информация попада в обхвата на системата от изключения.

В проведеното открито заседание жалбоподателят, чрез своя процесуален представител адв. Д. Д. поддържа жалбата и моли да бъде отменен оспорения акт. Направено е искане за присъждане на разносните по приложен списък за тях по чл.80 ГПК. В писмени бележки от 04.07.2025г. се обобщават доводите за незаконосъобразност на решението, поради постановяването му в нарушение на материалния закон и целта му /чл.146, т.4, т.5 АПК/.

Ответникът- заместник на административния ръководител, заместник- председател на ВАпС, чрез своя процесуален представител адв. А. И. оспорва жалбата и пледира за нейното отхвърляне. В писмена защита от 25.07.2025г. излага, че решението е издадено от компетентен орган, при спазване на предвидените в ЗДОИ административнопроизводствени правила и в съответствие с материалния закон- чл.7, ал.1 и чл.37, ал.1, т.1 ЗДОИ. Акцентира се, че търсената информация, била защитена, като държавна тайна по см. на т. 6 от раздел II на приложение № 1 към чл. 25 от ЗЗКИ, а такава била всяка информация, относно „използвани съгласно законовите разпоредби СРС“. Следователно дори и наречените от БХК „статистически данни“, с цитираната норма са защитени от нерегламентиран достъп до тях. Позицията се на Решение № 9102/14.06.2019 г. по дело № 5657/2018 г. и Решение № 2557/21.03.2005г. по дело № 6362/2004г. на Върховния административен съд (ВАС). Дори исканата информация действително да била със статистически характер, тя била класифицирана с различни нива на сигурност. Освен това, тя не била налична във Военно-апелативен съд във вида, в който се иска, а трябвало да се създаде нов документ, съдържащ данни за период от 10 години, каквото задължение ЗДОИ не вменявал на субектите. Касало се за нормативно въведени изключения, ограничаващи правото на достъп до обществена информация.

По тези доводи, жалбата се явявала неоснователна и подлежала на отхвърляне. Заявена е претенция за възстановяване на направените разноски, представляващи адвокатско възнаграждение в размер на сумата от 1 300, 00 /хиляда и триста/ лева.

Софийска градска прокуратура, редовно призована, не изпраща представител, който да даде заключение по основателността на жалбата.

Административен съд София-град, като прецени събраните доказателства по реда на чл.235, ал.2 ГПК във вр.чл.144 АПК, намира за установено следното от фактическа страна:

Административното производство е било образувано по подадено писмено заявление вх. № 1/28.03.2025г. от сдружение „Български хелзински комитет“ до Военно-апелативен съд с искане да бъде предоставена по електронен път следната обществена информация:

1.Брой подадени искания и брой издадени разрешения/откази за прилагане на специални разузнавателни средства спрямо магистрати във Военно-апелативен съд — отделно по заявител, правно основание (респ. за какво престъпление) и според качеството на лицата - съдии, прокурори, следователи;

2.Брой на съдиите (отделно прокурорите и следователите), спрямо които във Военно-апелативен съд са постъпили искания за прилагане на специални разузнавателни средства (с отделно посочване на правното основание и заявителя);

3.Брой на съдиите (отделно прокурорите и следователите), спрямо които по исканията по т. 2 е получено разрешение за прилагане на специални разузнавателни средства, с посочване на вида на способите, които са разрешени/приложени;

4.Брой на случаите, в които след прилагане на разрешените специални разузнавателни средства спрямо магистрати (отделно за съдии, прокурори, следователи) са изготвени веществени доказателствени средства;

5.Брой на случаите, в които събраната информация след прилагане на разрешените специални разузнавателни средства спрямо магистрати (отделно за съдии, прокурори, следователи) е унищожена;

6.Брой искания и брой разрешения/откази по реда на чл. 18 от Закона за специалните разузнавателни средства - общо и отделно за съдии, за прокурори и за следователи;

7.Брой искания, респ. разрешения, по които е допуснато прилагане на оперативни способности спрямо съдебни сгради или помещения в тях (по способ и заявител).

С оспореното решение № 1/08.04.2025г. на заместник на административния ръководител, заместник-председател на ВАпС е отказано да се предостави на искателя горепосочената информация.

В мотивите на акта ответникът е приел, че информацията за прилагане на специални разузнавателни средства е защитена като държавна тайна по смисъла на т. 6 от раздел II на приложение № 1 към чл. 25 от Закона за защита на класифицираната информация /ЗЗКИ/ и респективно следва да се маркира със съответен гриф за секретност, съгласно чл. 28, ал. 2 от ЗЗКИ. Военно-апелативният съд нямал задължение и не поддържал свободно достъпна база данни с информация за прилаганите и използваните специални разузнавателни средства, включително и информация, можеща да спомогне за установяване на лицата спрямо които се експлоатират или не специални разузнавателни средства. По съществото си исканата информация според ответника представлявала държавна тайна. Конкретната информация е била представена в годишните доклади по чл.106, ал.1, т.14 ЗСВ, които били публични и достъпни на сайта на съответния орган на съдебна власт. Предоставяне на тази информация изисквало отговор под формата на справка и/или списък на брой подадени заявления, която било необходимо да се изготви, тъй като не била налична.

Приложена е заповед № А-70/28.03.2025г. на председателя на ВАпС, с която полк. Л. П. Е. – заместник на административния ръководител, заместник-председател на ВАпС е била оправомощена да се произнесе по постъпилото заявление за достъп до обществена информация. Представено е удостоверение № 310/18.06.2025г. на председателя на ВАпС, видно от което всички материали и съдържащата се информация в тях във връзка с постъпили искания от органите за издаване на разрешения за използване на СРС, както и разпорежданията за разрешаване/отказ по тях са класифицирана информация с ниво на сигурност „Строго секретно“, „Секретно“, „Поверително“, „За служебно ползване“.

От жалбоподателя е представено решение № 37/10.04.2025г. на председателя на Софийски апелативен съд, с който по идентично искане на сдружение „БХК“ е бил предоставен пълен достъп до обществена информация.

При така установеното от фактическа страна, Административен съд София-град обуславя следните правни изводи:

Жалбата е допустима, защото е депозирана в законоустановения за това срок, от лице, което има правен интерес от оспорването / чл.147 АПК/- сдружение „Български хелзински комитет“, представлявано от А. В. К., чиито права се засягат неблагоприятно от акта.

Разгледана по същество, жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Военно-апелативен съд е задължен субект по чл.3, ал.1 ЗДОИ, който следва да се произнесе по така подаденото заявление, като осигури достъп до обществена информация, която е създадена или се съхранява от него, при и по повод на дейността му.

Насрещно на това задължение е правото на гражданите да изискат информация от държавен орган или учреждение по въпроси, които представляват за тях законен интерес, освен ако информацията не е държавна или друга защитена от закона тайна или не засяга чужди права /чл. 41 от Конституцията на Република България/. Осъществяването на това право не може да бъде насочено срещу правата и доброто име на другите граждани, както и срещу националната сигурност, обществения ред, народното здраве и морала.

Съгласно чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ обществена информация е всяка информация, свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. Следователно обществена информация съставляват всички данни относно обществения живот, съдържащи се в документи и други материални носители на данни, създавани, получавани или съхранявани от задължения субект. В случая потърсената и отказана информация има характера на обществена такава, тъй като е свързана с обществения живот в страната. Касае се за служебна информация, която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации /чл. 11 във връзка с чл. 9, ал. 1 от ЗДОИ/. Достъпът до служебна обществена информация е свободен и може да бъде ограничен в изрично изброените в чл. 13, ал. 2 от ЗДОИ хипотези в двугодишен срок от създаването ѝ /чл.13, ал.3 от ЗДОИ/.

Съгласно чл. 37, ал. 1 от ЗДОИ основание за отказ от предоставяне на обществена информация е налице, когато: исканата информация е класифицирана информация или друга защитена тайна в случаите, предвидени със закон /чл. 7, ал. 1 и чл. 9, ал. 2 от с.з./, както и в случаите по чл. 13, ал. 2 от с.з. /информацията е свързана с оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение (мнения и препоръки, изготвени от или за органа, становища и консултации) и/или съдържа мнения и позиции във връзка с настоящи или предстоящи преговори, водени от органа или от негово име, както и сведения, свързани с тях, и е подготвена от администрациите на съответните органи/; достъпът засяга интересите на трето лице и то изрично е отказало предоставянето ѝ, освен в случаите на надделяващ обществен интерес; исканата обществена информация е предоставена на заявителя през предходните 6 месеца.

Заместник на административния ръководител, заместник-председател на ВАпС в решението е посочил правното основание за отказ за предоставяне на информацията, а именно: разпоредбата на чл.37, ал.1, т.1 ЗДОИ.

Съгласно чл.15, ал.4, т.1 от ЗСРС, разрешение за използването на специални разузнавателни средства се дава по отношение на всички участници, включително и за лица и свидетели по чл. 12, ал. 2 и 3, за престъпления, осъществени от съдии, прокурори и следователи - от председателя на Софийския апелативен съд или от изрично оправомощен от него заместник-председател, ако делото е подсъдно на Софийския градски съд; в останалите случаи разрешението се дава от председателя на Военно-апелативния съд или от оправомощен негов заместник.

Не съществува спор между страните, че търсената информация е свързана с дейността на органа и има характер на обществена информация.

Ответникът е приел, че тази информация е защитена, като държавна тайна по см. на т.6 от раздел II на приложение № 1 към чл.25 ЗЗКИ. Достъпът до обществена информация може да бъде ограничен на основание чл.7 във вр. чл.9, ал.2 от ЗДОИ, когато тя е класифицирана информация, представляваща държавна или друга защитена тайна в случаите, предвидени със закон.

Съгласно чл. 1, ал. 3 от Закона за защита на класифицираната информация (ЗЗКИ) „класифицирана информация по смисъла на този закон е информацията, представляваща държавна или служебна тайна, както и чуждестранната класифицирана информация“.

Определението „държавна тайна“ е дадено с разпоредбата на чл. 25 от ЗЗКИ, според която „държавна тайна е информацията, определена в списъка по приложение № 1, нерегламентираният достъп до която би създал опасност за или би увредил интересите на Република България, свързани с националната сигурност, отбраната, външната политика или защитата на конституционно установения ред“. Съгласно раздел II, т. 6 от приложение № 1 към чл. 25 от ЗЗКИ, като такава информация е посочена и тази относно използвани съгласно законовите разпоредби специални разузнавателни средства (технически средства и/или способите за тяхното прилагане).

От ответната страна бяха представени доказателства, че търсената информация е класифицирана, като държавна тайна по смисъла на Закона за защита на класифицираната информация. Установява се, че тази информация е маркирана с гриф за сигурност „Строго секретно“, „Секретно“, „Поверително“, „За служебно ползване“, по реда и начините, регламентирани в чл.28, ал.2 ЗЗКИ. Настоящият състав счита, че след като органът е посочил, че цялата търсена информация, свързана с постъпили искания за издаване на разрешения за използване на СРС, както и разпорежданията, с които същите се уважават, респ. отказите по тях, е класифицирана със съответното ниво за сигурност, то съдът е длъжен да приеме, че тази информация действително е държавна тайна, отговаряща на съответните изисквания на т.6 от раздел II на приложение № 1 към чл. 25 от ЗЗКИ.

За да се приеме, че отказът, постановен на основание чл. 37, ал. 1, т. 1 от ЗДОИ е законосъобразен, ответникът трябва да докаже, че исканата информация е класифицирана. Не е достатъчно същата да попада в приложното поле на ЗЗКИ. Необходимо е провеждането на процедурата по глава IV „Маркиране на информацията“, раздел I „Процедура по маркиране на класифицираната информация“ и Правилника за прилагане на ЗЗКИ. Ответникът е представил списък на категориите информация, класифицирани като държавна тайна, т.е. по несъмнен начин е доказано, че за пълната информация свързана със СРС е изпълнена процедура по чл.30- чл.32 ЗЗКИ, а срокът за нейната защита по см. на чл. 34, ал.1 от ЗЗКИ не е изтекъл към датата на издаване решението за отказ. Съгласно чл.34, ал.3 ЗЗКИ, едва, след изтичане на визираните срокове, нивото на класификация се премахва и достъпът до тази информация се осъществява по реда на ЗДОИ.

В решение № 2557/21.03.2005г. по дело № 6362/2004г., изцяло относимо към настоящия правен спор, ВАС на РБ е приел следното: „Правилно е определено действието на ЗСРС като специален по отношение на ЗДОИ. Макар да не се касае до използване на СРС по конкретно искане при условията на чл.15 от ЗСРС, то информацията, събрана от ВКП във връзка с дейността ѝ по контрола върху използването и прилагането на СРС, безспорно е с висок обществен интерес и касае сведения, обявени за „служебна тайна“. Съгласно чл. 33 от ЗСРС лицата, на които са станали известни факти и сведения за специални разузнавателни средства, използвани при условията и по реда на този закон, както и събраните данни, са длъжни да не ги разгласяват. След като по силата на изрична законова разпоредба е забранено разгласяването на информация за използване на СРС, включително и от органа по чл.15 от ЗСРС, то са налице основанията по чл. 37, ал. 1, т. 1 от ЗДОИ във вр. с чл. 33 от ЗСРС за отказ от предоставяне на достъп до нея“.

Достъпът до класифицираната информация, представляваща държавна тайна, е недопустим по друг начин освен по реда на ЗЗКИ, поради което не са налице фактическите предпоставки за предоставяне на исканата информация в обема и във вида, посочени в заявлението. Правото на достъп до класифицирана информация, включително и на такава, представляваща държавна тайна, може да се осъществи,

само от определени лица (чл. 3 от ЗЗКИ), при наличието на условията по чл. 36-42 от ЗЗКИ.

Правилно е съображението на ответника, че ЗДОИ не предвижда задължените субекти да създават конкретни справки/списъци по искания на заявителите. За да се осигури достъп до обществена информация е необходимо тя фактически да съществува, като е материализирана върху обичайните носители и да е налична при сезирания орган *във вида и обема*, който се иска.

По начина по който е формулирано искането в заявление вх. № 1/28.03.2025г. се предполага обработването, систематизиране и анализиране на сведения и данни. Заявителят следва да посочи конкретно върху какъв материален носител е обективизирана информацията - решение, протокол, заповед, административен акт или друг вид документ, който е изготвен от задълженото лице или се намира при него, и то преди да бъде подадено заявлението. Това означава актът, съдържащ обществена информация да е вече издаден, а служебната обществена информация вече да е събрана от задължения субект, при и по повод на неговата дейност. Недопустимо е съставяне на нови документи във връзка със запитване за достъп до обществена информация под формата на отговори на конкретно поставени въпроси. Следователно, достъпът до обществена информация не включва създаване допълнително на документи, които до този момент не са съществували във връзка с актовете и дейността на държавните органи при реализиране на техните правомощия. За компетентния орган няма законово задължение от една страна да създава нова по съдържание информация по повод направено искане, а от друга да отговаря на въпроси, които да съдържат негово мнение, преценка, становище във връзка с осъществяване на дейността му.

В заключение, **решение № 1/08.04.2025г.** на заместник на административния ръководител, заместник- председател на Военно-апелативен съд, е законосъобразен акт и поради липсата на основанията по чл.146 АПК, следва да бъде потвърдено.

При този изход на спора в полза на ответника се възстановяват направените по делото разноски, представляващи адвокатско възнаграждение за осъществено процесуално представителство от адв. А. И. в размер на сумата от 1 300, 00 /хиляда и триста/ лева.

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, **Административен съд София-град**, 22-и състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на сдружение „Български хелзински комитет“,

представявано от А. В. К., срещу **решение № 1/08.04.2025г.** на заместник на административния ръководител, заместник- председател на Военно-апелативен съд, с което е отказан достъп до обществена информация по заявление вх. № 1/28.03.2025г.

ОСЪЖДА сдружение „Български хелзински комитет“, представлявано от А. В. К., ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], район „О.“, [улица], ет.4, да заплати на Военно-апелативен съд със седалище и адрес: [населено място], [улица], сумата от 1 300,00 /хиляда и триста/ лева на основание чл.143, ал.3 АПК.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване на основание чл.40, ал.3 от ЗДОИ.

Съдия: